

tržiški tekstilec

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

leto XVIII

april 1977

št. 4

Problematika proizvodnje TOZD Oplemenitilnica

V problematiki je obravnava letošnje prvo četrtletje. Najprej bi pogledali, kako je bilo s surovimi tkaninami za predelavo. Prvi problem je bil že ob samem planiranju. Vsak mesec je bilo planirano manj tkanin za obdelavo kot pa je bila zadolžitev. Tako nam je manjkalo: januarja 135.000 m², februarja 384.000 m² in marca 293.000 m² surovih tkanin. Iz tega je razvidno, da smo imeli v prvem tromesečju kar 812.000 m² manj planiranih tkanin za obdelavo kot pa so bile dnevne zadolžitve. Omeniti moram, da so tu vštete tudi usluge. Na ta način smo izgubili kar 11-dnevno proizvodnjo. Temu primerno je bilo tudi doseganje plana, ki je bilo januarja 90,29 %, februarja 86,14 % in marca 83,33 %.

Letna kumulativna doseganja plana skupaj z uslugami

	januar	februar	marec
redni letni dopust	2,68 %	3,45 %	2,31 %
boleznine	4,59 %	3,54 %	7,02 %
porodniški dopust	1,18 %	1,10 %	1,09 %
opr. plačan izost.	1,18 %	0,15 %	0,14 %
študijski dopust	0,17 %	0,10 %	0,08 %
neopr. izostanek služb. potovanje	—	—	0,04 %
Skupaj:	9,91 %	8,49 %	10,68 %

Nazadnje velja omeniti še zastoje. Ker so pri nas vsi stroji vezani eden na drugega, izpad enega povzroči zastoj v celi belilnici. Če npr. stoji razpenjalni sušilnik, belilnica in vsi stroji do razpenjalnega sušilnika ne morejo delati, ker ni tkanin za dodelavo, ni

in vrnjenimi tkaninami je samo 23,55 %.

Vzrok, da je bilo manj planiranih tkanin za obdelavo, kot je znašala dnevna zadolžitev, pa ni v pomanjkanju tkanin na skladišču surovih tkanin, ampak v tem, da so bile v skladišču take tkanine, za katere nismo imeli naloga za dodelavo. Takih tkanin je bilo: januarja 269.000 m², februarja 317.000 m² in marca 313.000 m².

Vzrokov za tako nizko doseganje izpolnjevanja planskih zadolžitev je več. Naštel bi samo nekatere, med katerimi naj omenim zelo majhne količine izdelave surovih tkanin. V vseh treh mesecih smo jih naredili samo 332.000 kvadratnih metrov.

Nadaljnji vzrok je v izostankih sodelavcev:

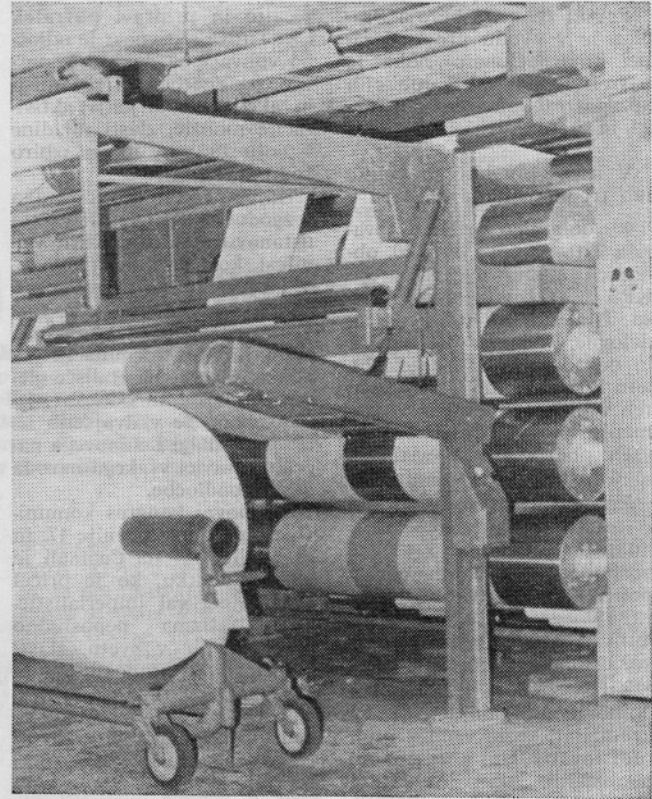
ti dokov, na katere bi navijali tkanino. Vsi stroji od razpenjalnega sušilnika naprej pa nimajo kaj delati. Take zastoje je skoraj nemogoče nadomestiti, ker če ne dobimo tkanine iz belilnice, ki dela v treh izmenah, tega tudi na drugih strojih ne moremo na-

doknaditi. Zato bi navedel tu samo zastoje v belilnici in na razpenjalno sušilnem stroju.

Belilni agregat je imel 256 ur zastoja, kar znaša 18,18 % celotnega razpoložljivega časa.

Razpenjalno sušilna stroja imela 592 ur zastoja, kar znaša 22,98 % celotnega razpoložljivega časa.

Kljub nizkim doseganjem planskih zadolžitev, so bili zaposleni v oplemenitilnici veliko bolj obremenjeni, kot pa druga leta. To pa zato, ker smo prejšnja leta delali v glavnem samo beljene in surove izdelke. Sedaj pa imamo znatno več artiklov z zahtevnejšo obdelavo. Veliko več je barvanja, kosmatenja barvastih tkanin in dodelave za reprodukcijo. Pri barvastih tkaninah moramo vso tkanino zaradi slabih pralnih strojev 2-krat izpirati, kar nam vzame veliko časa. Teh tkanin je bilo v prvem četrtletju 429.000 kv. metrov. Kosmatenje in striženje je popolnoma nova faza dodelave. Največji problem pa tudi izpade proizvodnje nam povzročata navijanje tkanin na kartonske valje za reprodukcijo. To delamo lahko samo na starem razpenjalno sušilnem stroju, ki ima edini navijalno napravo. Tako smo v treh mesecih navili kar 480.000 tekočih metrov, za kar smo porabili 400 ur ali 50 izmen. Zaradi tega nismo mogli dodelovati beljenih partij, ki so prišle iz naše belilnice. Da smo izgubo teh zmogljivosti delno zmanjšali, smo morali uvesti še tretjo izmeno na drugem razpenjalno sušilnem stroju.

Število ljudi zaposlenih v oplemenitilnici je bilo januarja 91, februarja 91 in marca 92. Od tega jih dela v nočni izmeni 23 %. Od vseh zaposlenih je kar 44 žensk ali 48 %. Stalno je v treh izmenah delala belilnica in pa novi razpenjalno sušilni stroj. Drugi razpenjalno sušilni stroj je delal toliko časa v nočni izmeni, kolikor smo lahko dobili ljudi zanj.

Strojni park

Kljub temu, da imamo sorazmerno nov park, pa je tudi ta že precej dotrajan. Posebno velja to za belilni agregat. Ko je bil ta kupljen pred devetimi leti smo računali, da bo delal samo pet let in da bomo potem nabavili novega, kajti ta stroj dela pod zelo neugodnimi pogoji in za take stroje na splošno velja, da se amortizirajo v petih letih. Zato bo nujno treba misliti na skorajšnjo zamenjavo.

Nadalje bi omenil, da bi morali imeti vse stroje, ki imajo ugrajene ožemalne ali likalne valje v dveh širinskih izvedbah (fularde, kalandre). Ene za dodelavo širin do 150 cm in druge za obdelavo nad 150 cm. To je nujno potrebno zato, ker je nemogoče kvalitetno dodelovati na istih strojih tkanine kot na primer Kaliko ex (80 cm) in Sočo (260 cm). Se posebno pa

je potrebno to sedaj, ko bomo začeli izdelovati damaste. Verjetno je samo še pri nas tako neurejeno stanje garderob, da morajo sodelavci imeti garderobne omarice kar v obratu med stroji. To stanje se mora čim prej urediti.

Zelo neurejeno je čiščenje in odlaganje barvnih in tudi surovih odpadkov strižno čistilnega, strižnega in kosmatilnih strojev. Tu ni nobenih pripomočkov in je to delo zelo umazano. Ze več let imamo v planu, da bi uredili tuš, ki bi ga v takih primerih nujno potrebovali, vendar do realizacije ne pride.

Se vedno ni dokončana montaža tretjega razpenjalno sušilnega stroja, ker še ni vseh delov v podjetju. Manjkajo še fulard, naprava za izravnavo votka in osnove in kotel za gretje olja. Dobava vseh teh naprav iz uvoza se je zavlekla zaradi uvoznih dovoljenj. Iz istega vzroka se je zavlekla tudi dobava merilno-dvojilno-navijalnega stroja. Delovanje tega pa zopet pogojuje normalno delovanje pakirnega avtomata.

To bi bili v grobem največji problemi s katerimi smo se srečevali v našem TOZD-u, kajti vseh manjših ni smiselno naštevati, ker reševanje teh spada v naše redno delo.

V. d. vodja TOZD Oplemenitilnica
Dolinar Marjan

Ob dnevu ustanovitve OF – 27. aprilu in ob prazniku dela – 1. maju

čestitamo in želimo vsem obilo delovnih uspehov

Ob treh pomembnih jubilejih

V sredo, 20. aprila je bila v gasilskem domu proslava ob 40. obletnici ustanovnega kongresa KPS, 40. obletnice prihoda tovariša Tita na čelo partije in njegovem 85. rojstnem dnevu. S to priložitvijo smo se tudi delavci naše delovne organizacije vključili v praznovanje treh izredno pomembnih jubilejev v zgodovini jugoslovanskih narodov. Na proslavi so bili poleg delavcev BPT prisotni tudi gostje: sekretar OK ZKS tov. Piškur, podpredsednik skupščine tov. Kopač, udeleženec oktobrske revolucije Uzar Peter, ki je letošnje leto praznoval 50. obletnico članstva v partiji, prvoborec Štucin Ivan, predsednik KS Tržič — mesto Stanko Zmitek ter delegacija graničarjev iz karavle Srečka Perhavca iz Medvodij.

Pevski zbor OŠ heroja Bračiča je v uvodu proslave zapel »Internacionalo«, nakar je o treh zgodovinskih jubilejih spregovoril Milan Tribušon, ki je dejal:

V letošnjem letu praznujemo tri pomembne jubileje:

40. obletnico prihoda tovariša Tita na čelo KPJ, 40. obletnico ustanovnega kongresa KPS in 85. rojstni dan tovariša Tita. Za delavski razred, delovne ljudi, za vse narode in narodnosti naše dežele bo leto 1977 potekalo v znamenju teh velikih jubilejev in v znamenju novih dosežkov na vseh področjih materialnega in delovnega ustvarjanja.

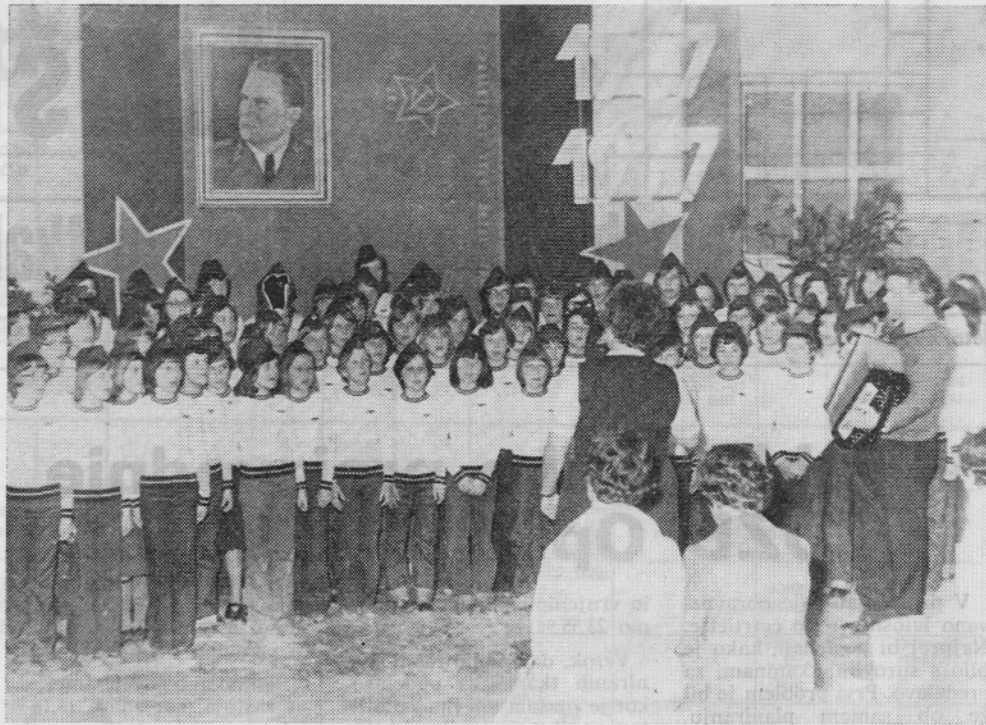
Preporod KPJ se je porajal v težkih okolnostih šestojanuarske diktature, svetovne gospodarske krize in sektaške politike Kominterne v obdobju njenega 6. kongresa — v letih krutega preganjanja jugoslovanskih komunistov.

Ko se je leta 1936 vrnil v domovino organizacijski sekretarijat, se je vrnil z njim tudi tovariš Tito s posebnimi pooblastili, da konsolidira

partijo in pripravi povratek CK. Titova aktivnost je odločno vplivala na dejavnost partije, na enotnost njene misli in akcije, na širjenje aktivizacije množic, zlasti mladine v boju za mir, in na izbiro vodilnih kadrov.

Najpomembnejša dogodka v zgodovini KPJ leta 1937 sta ustanovitev KPS in KPH. Manifest kongresa na Čebinah, ki ga je soglasno s tov. Titom napisal tov. Kardelj, in razglas ustanovnega kongresa KPH v Titovi formulaciji sta končno uveljavila stališče glede mednarodnih odnosov, izoblikovano že v dvajsetih letih na podlagi Leninovega načela o pravici vsakega naroda do samoodločbe.

Ustanovni kongres komunistične partije Slovenije 17. in 18. aprila 1937 na Čebinah je bil v trenutku, ko je pričel naraščajoči val imperialističnega fašizma neposredno ogrožati mir v svetu, zlasti pa neodvisnost mnogih evropskih narodov, med njimi tudi slovenskega in vseh jugoslovanskih. Kongres je zrelo in realistično ocenil to situacijo in z dramatičnim poudarkom

»Mi smo mlada vojska Titova...«

opozoril slovenski narod na smrtno nevarnost, ki mu grozi od naraščajočega fašističnega pritiska. Obenem je z vso jasnostjo in odkritostjo pokazal na edina možna pota in sredstva za boj proti tej nevarnosti.

Se posebno pa je kongres naglasil veliko zgodovinsko odgovornost, ki jo ima slovenski delavski razred za usodo lastnega naroda in s tem tudi na usodo njegovih razrednih interesov ter revolucionarnih socialističnih smotrov. Spričo velike nevarnosti, ki je pretila, je kongres pozval Slovence naj se pobratijo med seboj. Opozoril je delavski razred, da mora biti ne le faktor v borbi za vsakdanje zahteve delovnih množic, temveč tudi vodilni faktor nacionalne politike. Poudaril je, da je v takih razmerah potrebno bolj kot kdaj poprej negovati duha revolucionarne solidarnosti in bratske enotnosti s celotnim delavskim razredom in z vsemi jugoslovanskimi narodi v boju proti skupni nevarnosti, ki grozi njihovi neodvisnosti, kakor tudi v boju za njihove skupne socialne, demokratične, ekonomske ter narodnoosvobodilne interese in zahteve.

Kongres je v svojih sklepih upošteval porajajoče se družbene procese in z njimi za dolgo časa uskladil celotno politiko in akcijo partije, ki si je tako čedalje bolj pridobivala zaupanje množic. To zaupanje je partiji omogočilo, da se je kljub nelagodnosti bolj in bolj krepila in naposled postala vodilni faktor v političnem življenju družbe.

Komunistična partija Slovenije se je s tako svojo politiko aktivno in ustvarjalno vključila v nov politični boj, ki se je leta 1937 pričel uveljavljati. To leto je prišel na čelo KPJ tovariš Tito in začel postopoma formirati novo vodstvo na podlagi enotne podpore politiki, za katero se je že dalj časa odločno in z izredno sposobnostjo zavzemal sam, pa tudi velika veči-

na našega partijskega članstva.

Tito je tista vodilna ustvarjalna osebnost našega revolucionarnega delavskega gibanja, ki je KPJ oborožila z največ spoznanj in sredstev, kar ji je zagotovilo uspehe in zmage. Ko praznujemo štiridesetletnico Titovega prihoda na čelo KPJ, ne moremo samo z besedami poudariti vlogo človeka in njegovo predanost stvari delavskega razreda, marveč lahko s ponosom opozorimo na velike rezultate teh štirideset let:

— odločno dokončanje boja za partijo, za njeno preraščanje v idejno in politično enotno, čvrsto organizirano bojno silo, rešeno oportunitizma in sektaštva, dogmatizma in frakcionaštva.

— razbijanje obroča nelegalnosti partije s povezovanjem z ljudstvom in bojno aktivizacijo delavskega razreda in drugih delovnih naprednih slojev in sil narodov Jugoslavije,

— vzpostavitev široke in enotne bojne fronte protifašističnih sil,

— polna bojna pripravljenost partije in sil, združenih z njo v enotno narodno osvobodilno gibanje,

— uspešen začetek in zmagovit konec narodnoosvobodilne vstaje,

— zmaga socialistične revolucije in socialistične preobrazbe družbenih odnosov,

— preobrazba Jugoslavije v skupnost svobodno združenih narodov na podlagi pravice do samoodločbe in enakopravnosti,

— močna in nagla gospodarska zgraditev,

— globoka preobrazba dežele glede ravni in ustvarjalne sile njene kulture,

— brezkompromisna bitka proti zunanji in notranji politiki etatistično-birokratskega konzervativizma in zmagala načela delavskega in družbene-

ga socialističnega samoupravljanja,

— bistveno izboljšanje materialnega položaja delovnega človeka in njegove socialne zaščite,

— konsolidacija notranjega in mednarodnega položaja Jugoslavije in neodvisnosti njenih narodov ter močno uveljavljanje mednarodne vloge socialistične Jugoslavije v boju za mir, svobodo vseh narodov ter demokratične odnose med njimi, kakor tudi za aktivno in miroljubno koeksistenco med narodi z različnimi družbenimi sistemi.

To so samo nekateri zgodovinski rezultati, ki označujejo pot boja in zmag naše partije, delavskega razreda in narodov Jugoslavije v obdobju, odkar stoji Tito na čelu partije. In v teh štirih desetletjih in v prejšnjih obdobjih so bili potrebni mnogi boji in težke žrtve delavskega razreda, revolucionarnih kmetov, napredne inteligence, mladine in vseh naprednih ljudi narodov Jugoslavije. Za to so bili potrebni napor in žrtve številnih predanih borcev, do kraja prepričanih o svojem cilju, borcev, ki niso bili pripravljeni kloniti pred nasiljem in težavami.

Tudi današnji dan terjaja, prav tako kakor čas Čebin, okupacije, upora in revolucije, zmage, graditve in bojev za samoupravno družbo ter napredek v svetu, da novi rodovi delavskih in kmečkih množic ter inteligence, združeni v socialistični zvezi pod idejnim vodstvom ZK, prevzamejo, nosijo in uveljavljajo izročilo ustanovnega kongresa v današnjih razmerah samoupravno socialistično organiziranega življenja — do končne zmage nad vsem, kar doma, v ožji domovini ali v svetu objektivno in subjektivno ovira graditev človeške družbe svobodnih proizvajalcev.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Milan Tribušon je spregovoril o pomenu treh jubilejev.

Sledil je izredno dobro pripravljen in odlično izveden kulturni program učencev osnovne šole, ki so z recitacijami in pesmimi dali proslavi še bolj svečano podobo. Iz proslave je bilo poslano CK ZKS pozdravno pismo, ki ga je navzočim prebral sekretar sveta Viktor Švab.

S pesmijo o Titu v izvedbi pevskega zbora je bila proslava zaključena.

Pri vsem tem pa je na žalost treba poudariti, da kljub prizadevanjem pripravljalega odbora proslava le ni bila v celoti tisto, kar smo pričakovali. Tu mislim predvsem na udeležbo, ki je bila glede na pomembnost proslave nekoliko preskromna, saj je bilo odsotnih veliko komunistov, ki bi na proslavi v vsakem primeru morali biti, da ne govorimo o ostalih članih družbenopolitičnih organizacij BPT, ki so verjetno smatrali, da njihova prisotnost ni

Naš tovariš Tito

- TITO — letos praznuješ petinosemdeset let, na čelu si partije že štirideset, držiš novo luč, vzravnano, visoko, zavest in predanost si narodu vsadil globoko!
- TITO — šel si skozi delo, pregnanstvo, zapore, skozi vojne grozote, naproti žarkom nove zore, ti luč prižgal dejavnega si komunizma, vodiš nas po poti samoupravnega socializma.
- TITO — vsi smo tvoji — vsa dežela, ni ga, ki duša bi mu ne bila vesela, vsi te ljubimo, spoštujemo, predragi Tito, tvoje ime — kot pesem v naši krvi je razlito!
- TITO — bodi zdrav nam, še na mnoga leta, to želja od človeka vsakega je vzeta, nam svetiš s svetlo bakljo svojega življenja, nas vodiš preko zmag, uspehov in trpljenja!
- TITO — Živel Tito, naša rosna mladost!
Živel Tito, svobode zlate radost!
Živel Tito, narod ves ti vzklika:
Živel Tito, naš ponos in svetla slika!

Temšak

potrebna. Vse skupaj je, kot vse kaže, odraz pasivnosti in treba bo nekaj ukreniti, saj ne smemo dovoliti, da se tako stanje nadaljuje.

Sicer pa za zaključek le vprašanje tistim, ki se proslave neupravičeno niso udeležili: »Tovariši, kje je vaša partijska zavest in kakšen je vaš odnos do družbenopolitičnih manifestacij v tem jubilejnem letu.«

V okviru praznovanja jubilejev bodo v mesecu maju v Tržiču še naslednje prireditve:

9. maj:

Razgovor s predvojnimi komunisti o delu KPS v času njihovega delovanja.

19. maj:

Knjižni večer partizanske literature in razstava knjig.

20. maj:

Zaključni del kviza »Nastanek in razvoj KPS«.

21. maj:

Poimenovanje VVZ po Tončki Mokorel, vzdava spominske plošče ter nastop cicibanov VVZ.

22. maj:

Odkritje spominske plošče na hiši Janeza Žepiča v Križah, kjer je bila 1938. leta pokrajinska partijska konferenca za Gorenjsko.

24. maj:

Svečana seja občinske konference ZKS Tržič, kulturni program, svečani govor in poročilo odbora o izvedbi praznovanja v občini ter svečani sprejem v ZKJ v letu 1977.

Delegacija skupščine SRS v Tržiču

Našo občino je 28. marca obiskala delegacija skupščine SRS, ki jo je vodil predsednik skupščine Marjan Breclj. V delegaciji so bili še: podpredsednik skupščine Vladimir Logar, predsednik zbora združenega dela Štefan Nemeč, predsednik zbora občin Mara Zlebnik in drugi. Ta obisk sodi med oblike neposrednega sestajanja članov predsedstva republiške skupščine s predstavniki občin.

Na dnevnem redu je bil najprej razgovor o usmerjenosti gospodarstva s poudarkom na problemih srednjeploščnih planskih usmeritev v naši občini. Uvodni referat je podal Janez Ivnik, ki je v izčrpnem izvajanju prikazal trenutno stanje v občini ter bodočo usmeritev gospodarstva. Pri tem se je dalj časa zadržal na nekaterih, za tržičsko občino dokaj značilnih problemih gospodarskega razvoja, predvsem v sorazmerno enostranski gospodarski strukturi, v kateri prevladuje predelovalna industrija. Tako kot v uvodu, je bilo tudi v razpravi rečeno, da bo potrebno v prihodnje opredeliti vlogo in razvoj predelovalne industrije, obenem pa bolj načrtno razvijati malo gospodarstvo, predvsem storitveno obrt in visokogorski turizem, za katerega so v občini zelo ugodni pogoji. Poudarjeno je bilo tudi uspešno gospodarsko poslovanje v lanskem letu, saj sta poslovno leto končali z izgubo le dve temeljni organizaciji združenega dela.

Glede na to, da je v občini od 13 tisoč prebivalcev kar polovica zaposlenih, se pojavljajo številne potrebe na področju družbenih dejavnosti, pri čemer so razpravljavci opozorili na nekatere konkretne primere s posebnim poudarkom na razvoju usmerjenega izobraževanja v občini, saj Tržič nima šole druge stopnje. Omenjena je bila tudi gradnja ostalih potrebnih družbenih objektov, ki so predvideni v naslednjih letih iz sredstev samoprispevka občanov.

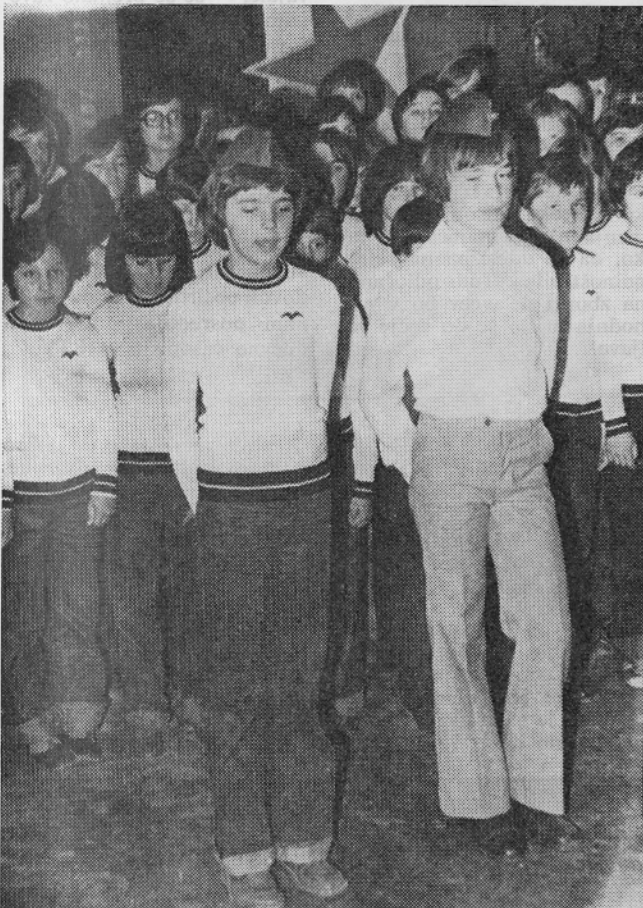
V drugem delu razgovora je bila v programu obravnavana funkcioniranje delegatskega sistema v občini. Uvod v to temo je podal predsednik

občinske skupščine Milan Ogris, ki je v obširnem izvajanju ocenil uvajanje delegatskega sistema v delo in življenje občine. Pri tem je poleg pozitivnih premikov omenil tudi številne slabosti, ki so se pokazale v dosedajni praksi na različnih nivojih in pri različnih delegacijah. V svojem izvajanju se je opiral na izdelano analizo o delu vseh delegacij v občini. V razpravi so sodelovali številni predstavniki delegacij, ki so izrazili svoja mnenja in pripombe, iz vseh pa lahko zaključimo, da je težav in slabosti še dosti, vendar jih bo treba v prihodnje čimprej od-

praviti in s tem zagotoviti še boljše in uspešnejše funkcioniranje delegatskega sistema v občini.

Tako v prvem kot v drugem delu razgovora, so člani predsedstva postavljali določena vprašanja, na katera so odgovarjali predstavniki skupščine občine, samoupravnih interesnih skupnosti in delegacij. Iz vsega, kar je bilo na tem razgovoru povedanega, je očitno, da je na vseh področjih dela v občini storjen občuten korak naprej, toda še vedno obstoji veliko perečih problemov, ki jih bo treba s skupnimi močmi čimprej odpraviti.

V popoldanskem delu so gostje obiskali še krajevno skupnost v Pristavi, kjer so se seznanili s posameznimi problemi in razvojnimi usmeritvami v bodoče, ter z delovanjem delegatskega sistema v krajevni skupnosti.

V kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ heroja Bračiča

Prvi maj

Kako praznično se odel je svet, saj prvi maj prišel je spet, ulice, hiše vse polne so zastav, ziblje jih vetrič pomladno bahav.

Iz dimnikov tovarn se danes ne kadi, ne brnijo stroji, vse stoji, še kmet odložil je motiko v stran, vse veselo vzklika: Danes je veseli dan!

V najlepšem času ta je dan, ves s cvetjem je obdan, nastlan, v srcih misel vedno tleča, to je svoboda — naša sreča!

Kot ena misel in srce, vzklikajo danes vsi ljudje: Prvi maj je praznik dela! Z ljudmi narava je vesela.

Temšak

Delegacija skupščine SRS, ki jo je vodil predsednik tov. Marijan Breclj, se je v izčrpnem razgovoru seznanila s stanjem gospodarstva, srednjeročnimi usmeritvami in funkcioniranjem delegatskega sistema v naši občini. Ob priliki obiska so bile s strani delegacije skupščine kot tudi s strani ostalih udeležencev, iznešene nekatere bistvene značilnosti ter problematika dela in življenja v občini.

TEMELJNI DELEGACIJI
ZA ZBOR

ZDRUŽENEGA DELA
SO TRŽIČ

PREDILNICA
IN TKALNICA TRŽIČ

Naš razgovor

Samoupravljanje si v naši družbi pridobiva vedno večjo veljavo. Z zakonom o združenem delu smo delovni ljudje pridobili še večje pravice pri vseh oblikah odločanja.

Delegatski sistem nam omogoča, da s sredstvi, ki jih ustvarimo, gospodarimo bolje kot doslej, saj so posamezni samoupravni organi zasnovani na delegatski osnovi in tako neposredno vključujejo v upravljanje in vodenje vse delavce.

Vsak samoupravljalca ima pravico in dolžnost odločiti o vseh zadevah, ki neposredno zadevajo njegovo TOZD in DSSS oz. DO, vendar pa je njegovo nepoznavanje določb mnogokrat krivo, da se težje odloča in včasih ne ukrepa, kakor bi po svoji samoupravljavski dolžnosti moral.

Tokrat smo se namenili, da vam v obliki razgovora predstavimo delo posameznih odborov in delavskih svetov.

Meglič Peter, predsednik delavskega sveta delovne organizacije.

Nekateri člani DS DO so že člani DS po TOZD oziroma DSSS, kar je zaradi koordinacije med njimi nujno potrebno. Statut DO določa da se na določeno število delavcev voli en delegat. Večina članov DS je bila že vključena v samoupravnih organih, tako, da to delo poznajo. Nadelo delegatskega sistema je v tem, da delegata voli neposredna delovna sredina, kateri je za svoje delo tudi odgo-

delavcev s strani delegata, ki je poleg tega za tolmačenje posameznih zadev premalo usposobljen.

Že vrsto let organiziramo seminarje za člane samoupravnih organov. Prav letos je to še posebno pomembno, ne samo zaradi novega zakona o združenem delu, ampak zaradi organiziranosti po TOZD v naši DO. Seminarji so podani v skrajšani obliki, predvsem pa dajejo napotke, kako bi se moral vsak delegat in samoupravljalca več posluževati zakona o združe-

voren. Kadar gre za odločanje o investicijah ima delegat vezan mandat, delegat pa zastopa odločitve DS TOZD. Kadar pa je govora o splošnih interesih DO pa z ostalimi delegati DO mnenje svoje delegatske sredine usklajuje. Samoupravljanje v naši DO je dokaj dobro organizirano. Delegati so predhodno seznanjeni z materialom, ki ga bodo na seji obravnavali. Cutijo pa se še vrzeli med delegatom in bazo. Težave se pojavljajo predvsem v TOZD, kjer narava dela otežkoča informiranje

nem delu in internih aktov (sporazumi, statuti, itd.).

Ena od osnovnih oblik izobraževanja, poleg izobraževanja kadrov za posamezne profile, je izobraževanje samoupravljalcev s ciljem njihovega usposabljanja za samoupravno delovanje v delegatskem sistemu oziroma v samoupravnih organih. Trenutno je v teku ciklus seminarjev za samoupravljalce, kjer delavci pridobivajo osnovno poznavanje naše organiziranosti in dobivajo napotke za čim uspešnejše delovanje v samoupravnih organih.

Dobrin Riko, predsednik delavskega sveta TOZD Tkalnica.

Uvedba delegatskega sistema nam je omogočila tako obliko odločanja, kjer sodelujejo vsi zaposleni v delovni organizaciji.

Delegati morajo priti na delavski svet že z jasnimi stališči, ki jih oblikujejo skupaj s svojo delegatsko bazo. To

pa jim je omogočeno le na tak način, da jim je gradivo posredovano dovolj zgodaj. Zaradi res dobro pripravljenih predlogov prehajamo na prakso, da o predlogih, ki niso posredovani dovolj zgodaj, oziroma so posredovani tik pred sejo, sploh ne razpravljamo.

Prav bi bilo, da bi bili na vseh sejah našega DS prisot-

ni delegati, ki so obenem tudi člani delavskega sveta delovne organizacije, tako bi v mnogočem olajšali delo DS pri oblikovanju odločitev, ki so važna za vso DO.

Delegati DS so bili izvoljeni po oddelkih, tako da ima vsaka enota tehnološkega postopka svoje delegate v DS. Če je delegat iz kakršnega koli vzroka odsoten, ga zamenja njegov namestnik, tako, da je udeležba na sejah polnoštevilna. Tudi odločanje na zborih delavcev bo v prihodnje prišlo še do večje veljave.

Stane Oman, predsednik odbora za medsebojna razmerja delavcev TOZD Tkalnica.

Vsak odbor ima specifične naloge. Odbor za medsebojna razmerja delavcev ima nalogo, da kratkoročno planira kadre, kar je zaradi visoke fluktuacije največkrat zelo težko, poleg kadrovskega vprašanja pa se naš odbor ukvarja še s kršitvami delovnih dolžnosti.

Delavci — neposredni proizvajalci — se še premalo zavajajo svojih ustavnih pravic. Zaradi tega so včasih še vedno preveč pasivni do problemov, ki jih zadevajo. Zadnje čase opažamo, da se pasivnost izgublja, predvsem zaradi večje poučenosti in seznanitvijo z vsebino zakona o združenem delu. To so nam na nivoju DO omogočili seminarji »Usposabljanje delegatov,« dovolj obširne informacije pa nam posreduje tudi vsakodnevno časopisje in RTV.

delovnih mest, tako da dobro poznajo kadrovske probleme, katerih je v TOZD Tkalnica vedno dovolj.

Naše delo naj bi bilo tesno povezano s kadrovske službo, vendar menim, da večji del kadrovske problematike rešimo v sami TOZD Tkalnica (premistitve, napredovanja itd.). Kadar pa gre za novo delovno silo, smo odvisni od kadrovske službe, ki poišče kvalificirano oz. nekvalificira-

no delovno silo. Mnenja sem, da smo doslej uspešno opravljali svojo nalogo, vendar se

Kot avtorja tržiške trilogije ste me kandidirali za Prešernovo nagrado 1977 in s tem predlogom dali mojemu raziskovalnemu delu visoko priznanje, ki mi je v posebno čast in ponos.

Tržiška zgodovina obrti in industrije je izredno pestra in privlačna ter spremlja naše prednike skozi stoletja temeljnih dogodkov in važnih napredkov, ki so iz temeljev spremenili tok življenja in načina dela. Od bleščečih dobov čehovstva in njegovih privilegijev, bander ter insignij, pa v borbi za vrhunske tehniške dosežke, ki so dali ustvarjalnemu delu tržiškega delovnega človeka nov sloves kvaliteta dela, ki je segalo in sega tudi danes daleč prek meje tržiške občine. Vzponi in zatoni zgodovinskih obdobj so se menjavali; Tržič je doživel socialno in gospodarsko revolucijo. Po osvoboditvi je razširil in povečal svoje proizvodne zmogljivosti ter tako hitel od zmage do zmage pod okriljem združenega dela in samoupravljanja.

Strma in trnjeva je bila ta pot. Zato je bilo treba v trilogiji opisati razvoj in napredek tržiškega dela in mu z njo izklesati spomenik trajne vrednosti.

V tej trilogiji je v posebnem delu opisan nastanek in razvoj Bombažne predilnice in tkalnice v Trziču, torej vaše delovne organizacije, ki je tako dobila v pisani besedi delo trajne vrednosti ne samo za sedanji rod, pač pa tudi za naše zanamce.

Zahvaljujem se kolektivu vaše delovne organizacije in temeljni delegaciji za pravilno razumevanje mojega dela.

S spoštovanjem

Ivan Mohorič

domislice

Glej, preudari, potem delaj.

A. COMTE

Izrabi dan!

HORACIJ

Počitek je samo za mrtve.

Angleški pregovor

Človek potuje po svetu, da bi našel kar potrebuje in se vrača domov, da to najde.

MOORE

Svet je okrogel zato, da ga lahko obkroža prijateljstvo.

de Chardin

Misliti, pomeni, gibati se po brezkončnosti.

Lacordaire

Premišljevanje je delo, misel je dejanje.

Hugo

bojim, da bo problem pomanjkanja tkalk, natikalk in nekaterih drugih profilov postal še bolj pereč, ker bodo zaradi upokojitve v krajšem času velike potrebe po kvalificirani delovni sili, katero pa le težko dobimo v trziški občini.

Ceprav smo šele na začetku mandatne dobe, smo imeli v obravnavi že precej delavcev, ki so kršili svoje delovne dolžnosti.

Vprašanje delovne discipline je dokaj aktualno. Prav bi bilo, da bi odbori za medsebojna razmerja delavcev in vodstva posameznih TOZD uskladili kriterije glede discipline v DO, kajti le tako ne bi delo posameznega odbora

izgledalo pristransko do posameznih kršilcev delovne discipline.

Novi zakon o združenem delu delavcem poleg pravic prinaša tudi nove dolžnosti, vzporedno s tem pa odboru nalaga več dela, posebno še v tistih TOZD, kjer so delavci nedisciplinirani. Nalogo osvestiti delavce — samoupravljajce, novi zakon ne prinaša sam po sebi. Nujno je potrebno, da se delavci z njegovimi določbami dobro spoznajo. Prav zaradi tega se mi zdi, da prav seminarji, ki so v teku, odstranjujejo to nepoučenost in hkrati s tem omogočajo spoznavanje delavčevih pravic pa tudi dolžnosti.

Stanko Pesjak, predsednik odbora za izobraževanje in informiranje.

Vloga odbora za izobraževanje in informiranje je skrb za pravilno planiranje izobraževanja in informiranja ter

kolektiva o vseh važnejših dogajanjih znotraj ali izven podjetja. Naloga našega odbora je, da bo pri svojem nadaljnjem delu na osnovi smernic, ki jih bo črpal iz podatkov strokovnih služb,

za uresničevanje planiranih nalog. Odbor opaža, da v preteklosti vse to ni teklo najbolj načrtno, zato je prva in osnovna naloga novega odbora, da dobimo od ustreznih služb točne potrebe po posameznih profilih kadrov, upoštevaje sistemizacijo delovnih mest, predvideno fluktuacijo, odpiranje novih delovnih mest glede na novo organiziranost in razvojni načrt.

Naša nadaljnja skrb je točno in pravilno informiranje

vodil tako politiko izobraževanja in usmerjanja posameznih kadrov v izobraževanje, da bo služila koristim naše delovne organizacije. Stipendirali bi le tiste kadre, ki ustrezajo našim planom in potrebam.

Šolanje kadrov, ki niso v okviru naših potreb, naj bi omogočili le z eventualno odobritvijo študijskega dopusta brez prevzema ostalih obveznosti.

Marjan Herak, predsednik odbora za samoupravno delavsko kontrolo DSSS.

Pred organiziranjem po TOZD smo v naši delovni organizaciji imeli odbor za samoupravno delavsko kontrolo, katerega delovanje pa v našem podjetju ni bilo čutiti. Odbori za samoupravno delavsko kontrolo so organizirani po TOZD in DSSS poleg tega pa je organizirana še delavska kontrola DO. Delavska kontrola ni pritožbeni organ, temveč mora biti tisti organ samoupravljanja, ki bo omogočil vsem delavcem med

drugim tudi kontrolo nad izvajanjem splošnih aktov in zakonitostjo v urejanju medsebojnih razmerij delavcev. Od konstituiranja smo se že dvakrat sestali. Na prvem sestanku smo obravnavali vprašanje, ki zadeva sestavo programa za pripravo osnutkov samoupravnih aktov delovne organizacije, TOZD in DSSS, ki so pogoj za uspešno delo celotne delovne organizacije.

Predpogoj za vsakršno uspešno delo je disciplina v samem odboru. Dejstvo, da smo bili že na drugi seji našega odbora nesklepčni, nas

opozarja, da moramo resneje delati. Osnovna naloga samoupravne delavske kontrole je njeno preventivno delovanje.

To pa ne pomeni, da samoupravna delavska kontrola ne deluje operativno in v konkretnih primerih. **F. G.**

Iz zbora združenega dela

Delegati zbora združenega dela skupščine občine Tržič, so na svojem zadnjem zasedanju 15. 3. 1977 razpravljali in sklepali o sledečem:

Predlog odloka o občinskih upravnih organih in strokovni službi občinske skupščine je tolmačil podpredsednik IS skupščine občine. Med drugim je dejal, da je bila v skladu s tezami zveznega zakona o organizaciji upravnih organov pripravljena zasnova organizacije občinskih upravnih organov, ki predvideva ustanovitev svetov oziroma komitejev, torej kolegijskih upravnih organov za posamezna področja. Vendar pa se je izvršni svet glede na to, ker niti zvezni niti republiški zakon nista izdelana do faze osnutka in torej še ni dokončne opredelitve do posameznih vprašanj v zvezi s tem načinom organizacije, odločil, da posreduje v obravnavo zborom predlagani način organizacije, ki tudi prinaša precej novosti glede na dosedanje organizacijo. Opozoril je, da bo predloženi odlok po sprejetju ustreznih zakonov potrebno ponovno uskladiti.

Na vprašanja delegacije Zdravstvenega doma Kranj — TOZD Zdravstveni dom Tržič so bili podani sledeči odgovori:

1. vprašanje: Koliko se bo glede na novo organizacijo povečalo število zaposlenih?

Odgovor: Sistemizacija delovnih mest je bila usklajena v okviru republike, kjer je bilo dogovorjeno, katera delovna mesta so v posamezni občini nujna za pravočasno in kvalitetno opravljanje nalog.

Poudarjeno je bilo, da nova organizacija upravnih organov ne terja bistvenega po-

večanja števila delovnih mest, tako je še iz preteklosti ostala precej sistemiziranih delovnih mest nezasedenih.

2. vprašanje: Kako se oblikujejo sredstva za osebne dohodke?

Odgovor: Sredstva za delo upravnih organov se oblikujejo v skladu z družbenim dogovorom o zagotavljanju sredstev za delo državnih organov na podlagi predhodno usklajene sistemizacije po enakih kriterijih. Tudi vprašanje osebnih dohodkov ni več v izključni pristojnosti upravnih organov, temveč je to področje dosledno kot za vsa področja družbenih dejavnosti v skladu z ustreznim samoupravnim sporazumom urejeno enotno za vso Slovenijo.

3. vprašanje: Zakaj se organizira samostojni oddelek za gradbene in komunalne zadeve, ko ugotavljamo, da individualna gradnja v zadnjem času stagnira?

Odgovor: V odgovoru na to vprašanje je bilo predvsem poudarjeno, da trditev o stagnaciji stanovanjske gradnje ni točna, saj je prisoten močan porast tako blokovne kot individualne gradnje. Pristop k urejanju prostora mora biti vedno bolj strokoven, poglobljen in pravičen, kajti zadržljivih površin je vedno manj, ohraniti pa je treba tudi kmetijske površine. Pomembno je vprašanje pravilne komunalne opremljenosti, saj vemo, da prihaja do problemov, ki so posledica nepačnega pristopa k reševanju te problematike izpred več let nazaj. Pristojnosti iz tega področja so torej v porastu in ne v upadanju, kar vsekakor utemeljuje predlog, da se to področje organizira v samostojnem upravnem orga-

nu. Tržič je ena izmed redkih občin, ki tega oddelka že v preteklosti ni imela organiziranega.

Tako je bil sprejet odlok o občinskih upravnih organih in strokovni službi občinske skupščine s tem, da se 12. člen dopolni s sledečim besedilom:

»Sedanjo organizacijo upravnih organov je potrebno uskladiti s tem odlokom v roku treh mesecev po uveljavitvi odloka.«

Navzočim je bilo podano tolmačenje predloga planov skladov SO Tržič za leto 1977. Poudarjeno je bilo, da je bil predlog izdelan na osnovi predvidevanj v mesecu decembru. Iz zaključnih računov, ki jih je upravni organ sprejemal konec februarja, pa je razvidno, da bo sredstev bistveno več in sicer za 900.000 din. Glede na to, ker se bo v letošnjem letu nadaljevalo z gradnjo ceste vpadnice je izvršni svet sprejel sklep, da bi se 500.000 din iz tega naslova vložilo v izgradnjo ceste vpadnice. Zaradi obsežnosti te investicije pa izvršni svet nadalje predlaga, da bi se v to gradnjo vložila tudi vsa sredstva negospodarskih investicij, ki bodo ostala po poravnavi obveznosti. Ker pa zato iz tega naslova ne bo moč sofinansirati investicij v krajevnih skupnostih, izvršni svet predlaga, da bi le-te reševali v okviru sredstev samoprispevka. Pač pa naj bi se za potrebe krajevnih skupnosti namenila še preostala sredstva dodatnega dohodka v višini 400.000 din, ki se bodo razdeljevala posameznim krajevnim skupnostim na podlagi konkretnega programa, predhodno usklajenega na zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti skupščine občine Tržič.

Na vprašanje delegata Zdravstvenega doma Kranj — TOZD Zdravstveni dom Tržič, koliko sredstev je bilo že porabljenih za cesto vpadnico in kolikšna je udeležba skupnosti za ceste pri celotni investiciji je bil podan sledeč odgovor:

Dosedanja dela so zahtevala ca. 3.000.000 din sredstev, namenjena pa so bila iz sredstev za negospodarske investicije in delno iz prispevka republiške skupnosti za ceste. Pogodba med republiško skupnostjo za ceste in skupščino občine Tržič je dolgoročna in sicer s soudeležbo 50:50 s tem, da časovno to razmerje ne bo vedno enako. Do sedaj lahko ugotovimo, da je skupnost v to investicijo vložila le 33 % delež.

Stroški za letošnjo etapo gradnje vpadnice se ocenjujejo na ca. 10.000.000 din, finančna konstrukcija pa bo predvidoma sledeča:

— iz sredstev negospodarskih investicij se namenja ca. 2.000.000 din kolikor pričakujemo tudi od republiške skupnosti za ceste,

— premostitveni kredit za sredstva, ki jih ima republiška skupnost za ceste planirana za cesto II/322 v srednjeročnem obdobju, vendar

(Nadaljevanje na 6. strani)

Iz zbora združenega dela

(Nadaljevanje s 5. strani)

šeje v letu 1979 in sicer v višini 3.200.000 din.

Po razpravi so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Potrđi se predlog planov sredstev in skladov SO Tržič za leto 1977.

2. O razdelitvi viška sredstev v višini 900.000 din bosta zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sklepala na naslednji seji.

3. Glede zemljišča, ki ga vključuje cesta vpadnica, naj strokovna služba upravnega organa SO Tržič opravi s prizadetimi še zaključne razgovore.

4. Ponovno naj se pozove temeljne in druge organizacije združenega dela, ki še niso podpisale družbenega dogovora o sofinanciranju izgradnje objektov družbenih dejavnosti, da to čimprej store.

Predlog izvršnega sveta glede razdelitve sredstev po revalorizaciji splošne porabe v letu 1976, kakor tudi sklep družbenopolitičnega zbora skupščine občine Tržič, naj bi sredstva, namensko dodeljena TVD Partizanu Tržič — sankasški sekciji za organizacijo mednarodnih sankasških tekem, zadržali do tedaj, ko bo prireditev organizirana.

Zbor je brez razprave potrđil predlog razdelitve sredstev s tem, da se upošteva gornji predlog družbenopolitičnega zbora.

Dalje so bili sprejeti še naslednji sklepi:

1. Sprejet je bil odlok o ustanovitvi skupne geodetske uprave za občini Kranj in Tržič.

2. Sprejet je bil odlok o organizaciji in financiranju javnega pravobranilstva Gorenjske.

3. Osvojen je bil odlok o ustanovitvi enot in štaba za teritorialno obrambo občine Tržič.

4. Potrjeno je bil odlok o ukinitvi gasilskega sklada občine Tržič.

5. Potrjene so bile dopolnitve k analizi uresničevanja družbenega plana razvoja občine Tržič za obdobje 1976—1980 v letu 1976 ter resolucije za leto 1977.

6. Osvojeno je bilo poročilo o realizaciji programov skladov iz sredstev skupščine občine Tržič v letu 1976.

7. Pristopi se k dogovoru občin o usklajevanju davčne politike v letu 1977. Za podpis je bil pooblaščen predsednik skupščine občine Tržič tov. Milan Ogris.

8. Sprejet je bil odlok o izgradnji in financiranju zaklonišč na območju občine Tržič.

9. Potrjen je bil odlok o spremembi odloka o zazidalnem načrtu B-3 Bistrica pri Tržiču in dopolnitve odloka o potrđitvi zazidalnega načrta za stanovanjsko naselje Loka 2.

10. Potrjeno je bilo poročilo o rezultatih uresničevanja kadrovske politike v letu 1976 kot tudi program nalog komisije za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o kadrovski politiki v letu 1977.

11. V zvezi s predloženim poročilom družbenega pravobranilca samoupravljanja za leto 1976 je bil na vprašanje podan odgovor, da je vzrok za manj obravnavanih zadev iz tržiške občine v odnosu z Radovljico posledica slabega informiranja delavcev o tej instituciji. Tudi število zadev ni nikakršno merilo, saj so zadeve po vsebini zelo različne in nekatere terjajo daljši postopek reševanja, druge pa se lahko rešijo že s samim napotilom na pristojni organ, pojasnilom, veliko pa tudi preko telefona.

Potrjeno je bilo poročilo družbenega pravobranilca samoupravljanja v letu 1976.

Razrešitve in imenovanja

Za predsednika izvršnega sveta skupščine občine Tržič se izvoli tov. Ivnik Janez.

Za člane izvršnega sveta skupščine občine Tržič se izvolijo:

1. Bruno Godnov, načelnik oddelka za finance SO Tržič
2. Jože Gros, direktor tehničnega sektorja Peko Tržič
3. Viktor Kralj, sekretar v OZD TRIO Tržič

4. Branko Mikulič, zaposlen v SAVA Kranj
5. Andrej Peharc, upokojenec

6. Albin Plantan, načelnik davčne uprave SO Tržič

7. Miloš Savič, načelnik oddelka za narodno obrambo SO Tržič

8. Marjan Šarabon, direktor tehničnega sektorja BPT Tržič.

Tov. Mikulič Branko se imenuje za načelnika za notranje zadeve skupščine občine Tržič.

Tov. Milica Leitinger, se razreši dolžnosti načelnice oddelka za notranje zadeve SO Tržič, s tem, da naloge načelnika oddelka opravlja dokler tega delovnega mesta ne zasede tov. Mikulič.

Tov. Milica Leitinger se imenuje za sekretarja skupščine občine Tržič.

Tov. Vesna Janškovec, dipl. ing. arh. se imenuje za vršilca dolžnosti načelnika oddelka za komunalne in gradbene zadeve SO Tržič.

Komisija za oprostitev plačila samoprispevka se imenuje v naslednjem sestavu:

1. Irena Jereb
2. Peter Belhar
3. Marija Meglič
4. Vida Stabuc
5. Karel Piškur
6. Jože Mokorel
7. Ivanka Herak

Odbor za adaptacijo stare Bračičeve šole v Tržiču se imenuje v naslednjem sestavu:

1. Marija Faganeli-Greif
2. Miloš Babič
3. Franc Mikulič
4. Janko Justin
5. Edo Roblek
6. Franc Kopač
7. Pavel Perko
8. Marjan Jaklič
9. Jože Zupančič
10. Vlasta Zadnikar
11. Vesna Janškovec

Ing. Sava Kneževič se imenuje za urbanističnega inšpektorja s pogojem, da v predpisanem roku opravi ustrezni strokovni izpit.

Skupščina Društva tekstilnih mojstrov

V soboto, 26. marca je imelo Društvo tekstilnih mojstrov Tržič svojo redno letno skupščino. Društvo združuje 118 tekstilnih mojstrov in podmojstrov iz vseh TOZD in delovne skupnosti skupnih služb v BPT.

Na svoji skupščini so člani društva pregledali rezultate dela v letu 1976, sprejeli finančno poročilo za lansko leto in se seznanili s poročilom nadzornega odbora. Sprejet je bil tudi delovni program za leto 1977 in bil ovrednoten obremenjen s dopolnjena društvena pravila z določbami o nalogah društva na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Po izvolitvi organov skupščine je navzočim spregovoril direktor delovne organizacije tov. Janko Lončar. V krajšem referatu z naslovom »Mesto in položaj OZD BPT v razvojnih problemih tekstilne industrije« je nanizal vrsto problemov, ki spremljajo gospodarjenje naše organizacije združenega dela, njene realne perspektive in razvojne možnosti. Povojni čas razvoja industrije v naši državi karakterizira ogromen razmah tekstilne industrije na prav vseh področjih. Ta

razvoj je bil večji del ekstenziven z osnovno poanto zagotoviti čim več delovnih mest. Nenačrten razvoj pa je prinesel kopico težav tako tovarnam s tradicijo na področju izdelovanja tekstila kot novo nastalim obratom. Pojavile so se dublirane zmogljivosti, neizkoriščenost kapacitet, težave s prodajo, preseganje ponudbe nad povpraševanjem na tržišču, nižje cene, težave s surovinami in reprodukcijskim materialom, končna posledica vseh težav pa manjši dohodek, ki je najbolj očitno izražen pri nagrajevanju delavcev. Od tod izhaja že nekajletno capljanje tekstilne panoge na repu povprečnih osebnih dohodkov, težave s fluktuacijo delovne sile, nesposobnost konkurenčnega nastopanja na trgu zaradi zastarevanja strojnih kapacitet, ki izhaja iz investicijske nesposobnosti. Tov. Lončar je omenil tudi potrebne orientiranja tekstilne panoge v izvoz, ki ga pogojuje nujnost zagotavljanja surovin in ustvarjanja deviznih sredstev.

Ob tem pa se zaradi nizkih izvoznih cen pojavljajo dodatne težave, ki se nazadnje spet izrazijo v tanjših kvertah.

Tov. Lončar je sodeloval tudi v razpravi na skupščini. Omenil je, da vrsto težav v gospodarjenju BPT povzročata tudi splošno nezanimanje tako mojstrov kot tehnikov in drugega kadra naše OZD, glede tega, kako proizvajajo in kakšni so delovni postopki in zlasti delovne navade v drugih tovarnah tekstilne panoge. Včasih je bilo zanimanje bistveno večje in od tod je izhajalo tudi uvajanje naprednejših metod dela; danes pa se je uveljavila oblika samozadovoljstva in iz tega izvirajoča stagnacija. Po mnenju tov. Lončarja bi morale strokovne ekscurzije, ki jih pripravljata tako DTM kot DITT, postati obveznost za člane društva in bi se jih morali člani zavedati kot dolžnosti. Ekscurzije, ki so res poučne in dobrodošle, so trenutno večinoma relativno slabo obiskane, zlasti pa se jih večina tehnikov in mojstrov ne udeležuje.

Skupščini so prisostvovali tudi predstavniki DTM iz Kranja, nadalje predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij BPT, mojstri pa so na skupščini zlasti pogrešali udeležbo kolegov iz »Oblačila Novost«, s katerimi so skušali vzpostaviti sodelovanje, a se niso odzvali.

Kako bomo letovali?

Še dober mesec in pol nas loči od začetka letovanja v našem počitniškem domu v Materadi pri Poreču in marsikdo že razmišlja, kako bo preživel svoj redni letni dopust. Približno tretjina zaposlenih v BPT preživi vsako leto vsaj sedem dni dopusta v našem letovišču, zato smo se odločili, da se o vsem, kar zadeva letovanje pogovorimo z referentom za družbeni standard Danilom Roblekom.

Kdaj se bo sezona uradno pričela oz. končala?

»Točnega datuma odbor še ni postavil, predvideno pa je, naj bi se dom odprl 11. ali 12. junija, sezona dopustov pa bi bila (tudi predvidoma) do 11. septembra. Sam začetek je odvisen od mnogih okoliščin, v prvi vrsti pa je pogoj za začetek realizacija planiranih rednih vzdrževalnih del in investicij v počitniškem domu.«

Torej se pričetek sezone zaradi eventualnih del lahko tudi zavleče v kasnejši termin?

Predstavniki DTM iz Kranja so zlasti pohvalili bogato in vsestransko dejavnost društva ter zlasti izredno dobro udeležbo članov DTM Tržič na skupščini. Izrazili so željo po organiziranju skupnih akcij obeh društev, ki združujeta člane enakih profilov poklicev. Tudi pogostejša strokovna srečanja društev bi bila zelo dobrodošla.

Razpravljalci na skupščini so se zadržali tudi ob težavah obrata konfekcije v Loškem potoku. Tehnična opremljenost obrata je slaba in težki pogoji dela povzročajo veliko bolniških izostankov. Strokovne službe v BPT so zato že pripravile vse načrte za odpravo nevzdržnega stanja, BPT pa se je za čimprejšnje reševanje težav povezala tudi z banko in občinama Tržič in Ribnica. Skupno delo naj bi v kratkem prineslo delavkam v Loškem potoku znatno boljše delovne pogoje.

Ob zaključku skupščine so člani poudarili, da bodo bogat program dela, sprejet za letos, lahko realizirali le ob res aktivnem delu prav vseh članov. Udeležba na akcijah društva naj bi resnično postala dolžnost članov, del stalnih naporov za višjo storilnost.

Heda Valjavec

»Ta možnost je skoraj izključena, kajti ne gre za to, da bi morali predhodno realizirati vse investicije, ki so v planu, temveč bo moralo biti do začetka sezone nared vse tisto, kar je predpogoj za normalno delo osebja in ugodno letovanje naših delavcev. Moram pa naglasiti, da bomo lahko kar zadovoljni, če bomo uspeli do predvidene roka opraviti v celoti vsaj vsa vzdrževalna dela.«

Znano je, da je v planu investicij zajetih precej zahtevnih in ne ravno hitro izved-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Kako bomo letovali?

(Nadaljevanje s 6. strani)

Ijivih zadev, kot na primer »zamenjava jedilnice«, ki verjetno ne bo gotova do pričetka letovanja. Kako je s tem?

»Najprej je treba povedati, da predlog investicij še ni sprejet in se bo prve dni maja obravnaval na zborih delavcev. Obsega res precej zahtevnih, vendar nujnih objektov, med katerimi ima prioriteto seveda jedilnica, toda to ne bo odločilno vplivalo na začetek sezone.«

Za financiranje investicij je med drugim predvideno tudi delo na prosto soboto, od kod ta predlog in kako bo izveden?

»Predlog, da bi se za Poreč delalo na prosto soboto, je bil iznešen na enem od zborov delavcev in odbor za družbeni standard ga je sprejel ter ga bo predlagal vsem zborom delavcev v maju. Če bo predlog na zborih sprejet, potem bomo eno soboto v maju delali vsi zaposleni. Mislim, da ni treba posebej poudariti, da bo v primeru sprejetja predloga, delo obvezno za vse člane BPT, ne glede na to, da posamezniki mogoče ne hodijo na letovanje v Poreč. Upam pa, da ne bo problemov, saj smo že delali na prosto soboto za pomoč pri elementarnih nesrečah, tokrat pa bomo delali zase.«

Kljub temu se slišijo pripombe na ta račun, kaj lahko rečete v zvezi s tem?

»Enostavno bi lahko odgovoril na razne pripombe s tem, naj vsakdo v sebi razčisti te nejasnosti in pomisli na ugodnosti, ki jih ima in ki so rezultat skupno ustvarjenega dohodka. Pri tem mislim na tiste, ki so dobili družbena stanovanja, posojila za nakup stanovanj ali individualno gradnjo, na regresiranje malice in prevozov na delo itd. Tako kot vsi ne gredo v Poreč, tako tudi vsi nimajo družbenih stanovanj ali regresiranja prevoza na delo itd., vse pa se financira iz družbenih sredstev, ki jih ustvarjamo vsi, tudi tisti, ki se teh ugodnosti mogoče ne poslužujejo.«

Kako bo letos z vpisovanjem za letovanje?

»Tudi letos bodo zaposleni pri izplačilu OD v maju v kvartah dobili prijavnice in se bodo prijavili na enak način kot doslej. Naš odbor bo predlagal poslovnim odborom po TOZD in v DSSS naj vsak določi svojega predstavnika za posebno komisijo, ki bo sodelovala pri razporejanju časa letovanja za prijavljene in tudi pri dodeljevanju posameznih hišic.«

S tem se bomo izognili nepotrebnim in največkrat nesnovanim pripombam, da je nekdo dobil možnost letovanja v hišici št. xy zaradi pristranskega odnosa referenta za družbeni standard.«

Kakšne pa bodo cene?

»Odbor je sprejel cene na podlagi izračuna poslovanja v lanskem letu in plana za letošnje leto. Cene dnevnega penziona so v primerjavi z lanskim letom le malo višje. Tako bo dnevna oskrba ali

kot pravimo penzion za delavce BPT za 10 din višji od lanskega leta in bo znašal 70 din dnevno. Za zakonce članov BPT bo penzion 100 din (lani 90 din), za otroke članov BPT do 10 let 35 din (lani 27 din), za otroke članov BPT od 10 do 19 let 52 (lani 44 din), za otroke članov BPT nad 19 let in študirajo bo penzion 100 din. Upokojenci bodo plačali penzion 70 din (lani 60 din), Direkcija Beograd 105 din (lani 90 din), ZD in SGP Tržič 105 din (lani 90 din), tuji gostje bodo plačali po 110 din dnevno, enako kot lani, njihovi otroci do 10 let 62 din (lani 55 din), otroci tujih gostov v starosti od 10 do 19 let pa 85 din (lani 75 din).

Vse navedene cene veljajo le za letovanje do največ 14 dni, medtem ko je penzion za letovanje daljše od 14 dni tudi za vse člane BPT enak penziona tujih gostov, to je 110 dinarjev.«

Kakšne pa so cene za prehodne goste?

»Domači prehodni gostje bodo lahko dobili napotnice in bodo plačali ceno kot je navedena v zgornjem ceniku, če pa napotnice ne bodo imeli, pa bodo plačali usluge kot prehodni gostje in sicer za zajtrk 15 din, za kosilo 50 din, za večerjo 40 din in za nočnino 50 din, torej skupno 155 dinarjev.«

Vse cene so v primerjavi z lanskimi nekoliko višje, le za tuje goste so ostale nespremenjene, kako lahko to pojasnite?

»Osnovno vodilo pri določanju cene tujim gostom je bi-

lo to, da je taka cena v letošnji sezoni še vedno sprejemljiva, ker se s tujimi gosti ustvarja dohodek kljub stari ceni. Zakaj? Predvsem bi povišanje cene povzročilo to, da počitniški dom ne bi bil več zanimiv in primeren za tovrstne goste, kar pomeni, da bi bilo takih gostov občutno manj, ker bi se verjetno odločili za kak drug počitniški dom ali celo za hotel nižje kategorije, s tem pa bi padel tudi dohodek doma, oziroma kapacitete ne bi bile zasedene, kar bi pogojevalo zahtevo po povišanju cene penziona za domače goste.

So mogoče predvidene kakšne spremembe v poslovanju počitniškega doma?

»Ne, vse bo šlo tako kot doslej. Izmene se bodo menjavale ob sobotah in nedeljah, za goste bo skrbelo 11-člansko osebje, pred glavno sezono in po njej pa bodo gostje dobili popust na ceno penziona.«

Verjetno bodo bralci iz razgovora seznanjeni z vsemi blstvenimi zadevami, ki se nanašajo na letovanje v Materadi, imate mogoče še kaj takega, kar bi bilo potrebno napisati?

»Mislim, da je bilo za začetek povedanega dovolj, želel bi reči le to, da naj vsi tisti, ki se bodo prijavili za letovanje in se jim bo primerilo, da njihova prijava ne bo mogla biti v vseh zahtevah realizirana, ohranijo mirne živce in se ne razbujajo po nepotrebnem že na samem začetku, saj vsa dosedanja praksa kaže, da se dajo ti problemi rešiti, le malo potrpljenja in dobre volje je treba. Seveda pa vsem želimo prijetno letovanje.«

Ekskurzija DITT Tržič

Ena od oblik strokovnega izpopolnjevanja članstva so tudi obiski v tekstilne tovarne in druge delovne organizacije. Na redni letni skupščini DITT v februarju je bil sprejet načrt dela, ki poleg drugih aktivnosti obsega organizacijo šestih ekskurzij. Izvršni odbor DITT je na 13. redni seji določil prvo ekskurzijo po skupščini, in sicer v dve delovni organizaciji: Gorenjska oblačila — Kranj in Odejo — Škofja Loka. Obisk je bil izveden dne 25. marca 1977.

Zadnji čas opažamo, da zanimanje članov DITT za aktivnosti nekoliko popušča. To se je najbolj pokazalo prav pri organizaciji navedene ekskurzije. Skupno se je prijavilo 39 članov DITT, dejansko pa se je ekskurzije udeležilo le 19 članov.

Najprej smo si ogledali Gorenjska oblačila v Kranju, ki na Zlatem polju s svojo moderno zgradbo izpričuje sloves, ki ga je ta delovna organizacija ustvarila v zadnjih letih pri potrošnikih. V odsotnosti glavnega direktorja nas je sprejel njegov namestnik E. Resman, oec. in nam pokazal proizvodno dvorano in pomožne prostore. Udeleženci obiska so z zanimanjem sledili tehnološkemu zaporedju proizvodnje od izdelave šablona, preslikovanja, krojenja, šivanja in do zaključnih faz likanja ter oddaje v skladišče. Posebej nas je presenetil red in dobra avtomatizacija procesa, ki z visečim transportom omogoča učinkovit ciklus proizvodnje. Gotovi izdelki avtomatsko (kretnice) potujejo v skladišče go-

okviru delovne organizacije »Meblo« iz Nove Gorice. Sprejel nas je direktor tov. Franc Kočevar. Proizvodnja je nekaj prav posebnega, saj jo sestavljajo specialni stroji za prešivanje odev. Polnila za odevje so iz različnih, predvsem kakovostnih sintetičnih, delno pa tudi naravnih vlaken. Poleg prešivanja in šivanja odev pripravljajo v dopolnilnem programu koprene za polnila (preostali del kopren pripravlja Meblo Nova Gorica oz. njen TOZD Vata Jugovalpadana). Koprene se pripravljajo na posebnem agregatu sličnem mikalniku volne z ustrezno predpripravo in končnim polaganjem koprene. Poleg odev, ki jih proizvajajo v nekaj običajnih dimenzijah in večjem številu posebnih dimenzij, izdeluje »Odeja« tudi spalne vreče, navložke itd. Direktor »Odeje« nas je po ogledu proizvodnje in skladišč povabil na strokovni razgovor, kjer smo bili seznanjeni s problematiko proizvodnje prešitih odev,

uspešnemu plasmanu na tržišču, pa tudi s tem, da se naši izdelki t. j. kapne popolnoma ne ujemajo z dimenzijami izdelkov »Odeje«. TOZD Odeja ima okrog 140 zaposlenih delavcev. Posebej zanimivo je bilo izvajanje direktorja o stimulaciji in družbenem standardu delavcev (povečanje OD pred upokojitvijo, reševanje stanovanjske problematike, družbene prehrane itd.). Direktor nam je povedal, da fluktuacije delavcev praktično nimajo.

V tem kratkem zapisu ni bilo mogoče opisati vseh številnih zanimivosti, ki so nas privedle v razmišljanje o možnostih prenosa tujih izkušenj v BPT. Prav to je tisto, o čemer je bilo govora v uvodu t. j. o potrebnosti tudi takih aktivnosti, ki so za mnoge le »konjiček nekaterih«, za druge pa spet »užitek nekaterih« pač zato, ker sami ne najdejo časa za društveno strokovno delo.

Jože Zupan

Športno srečanje tekstilcev v Ajdovščini

V okviru sodelovanja med društvi inženirjev in tehnikov tekstilcev Primorske in Tržiča, je bilo v soboto, 16. aprila v Ajdovščini športno srečanje obeh ekip v štirih

Čeprav se je »zataknilo« že zjutraj pri odhodu, ker ni bilo kombija TTKS Tržič, pa je vendar 12 tekmovalcev še pravočasno prišlo z osebnimi avtomobili v Ajdovščino. V

Za uspeh se je bilo treba boriti za vsak poen

panogah. Tekmovalci in tekmovalke so se pomerili v streljanju, kegljanju, namiznem tenisu in šahu.

dopoldanskem programu je bilo izvedeno tekmovalstvo v streljanju, namiznem tenisu (Nadaljevanje na 8. strani)

Naši nasprotniki v šahu so bili močnejši

Jelka Košir je bila najboljša med našimi strelkami

Športno srečanje...

(Nadaljevanje s 7. strani)

in šahu. Naši strelci in strelke so morali priznati premoč domačinov, ki so v obeh konkurencah zmagali. Pri moških je bil rezultat 442:418, pri ženskah pa 311:286. Naši strelci so dosegli naslednje število krogov: Rustja Jelko 150, Kapel Ivan 143, Lang Vili 125; pri domačinih pa je bil najboljši Bačar s 157 krogov. Ženske so streljale takole: Košir Jelka 111, Rožič Ana 97 in Jerb Bernarda 78 krogov, medtem ko je najboljša domačinka dosegla 144 krogov.

V namiznem tenisu je bilo tekmovalce dokaj razburljivo, saj praktično do zadnjih dveh srečanj ni bilo mogoče reči kdo bo zmagovalec. V devetih dvobojih na dva dobljena seta, se je rezultat stalno menjal, enkrat v našo korist, drugič spet v korist gostiteljev, vendar je končna in zaslužena zmaga le pripadla našim igralcem. V ekipi Primorske je igral nekdanji tekmovalce kranjskega Triglava Torkar iz Podbrda, ki je premagal vse tri naše igralce, vendar je bilo to vseeno premalo za ekipno zmago, saj sta Aljančič Franc in Furlan Janez premagala z rezultatom 2:0 drugega in tretjega igralca domačinov, Omerovič Hazim pa je v dvoboju s Troho osvojil točko. Končni rezultat je bil 5:4.

Šahisti so podobno kot strelci naleteli na razpoložene nasprotnike in srečanje izgubili z rezultatom 4,5:1,5. Eno točko je osvojil Bečan Karel v srečanju s Torkarjem, Kogoj Marjan pa je odvzel pol točke Weingerlu.

Po izdatnem kosilu je bil za udeležence organiziran ogled proizvodnega procesa pod strokovnim vodstvom kolegov iz Ajdovščine.

Četrta disciplina v kateri smo merili svoje sposobnosti je bilo kegljanje v borbenih partijah. Zaradi klubskih tekmovalcev na kegljišču v hotelu

Planika se naše srečanje ni pričelo po predvidenem programu ob 16. uri, temveč dve uri kasneje, kar smo izkori-

Svetovni dan zdravja 1977

Svetovni dan zdravja, ki smo ga praznovali letos sedmega aprila, to je na obletnico, ko je pričela veljati ustanovna listina svetovne zdravstvene organizacije, je posvečen cepljenju otrok z geslom »Cepi in zavaruj svojega otroka« oziroma kot smo geslo prevedli pri nas »Cepljenje — osnovno varstvo otrok«.

To napotilo svetovni javnosti je Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) namenila varstvu otrok vsega sveta, s posebej v manj razvitih o. o. močjih. Tam pomeni cepljenje otroka enega osnovnih izhodišč in pogojev za izboljšanje njihovega zdravstvenega varstva.

Za naše razmere smo SDZ izkoristili za obravnavanje — poleg navedene teme — še nekaterih drugih odprtih vprašanj širšega zdravstvenega varstva naših najmlajših, predšolskih in šolskih otrok, pa tudi njihovega varstva pred rojstvom. Sem štejemo zlasti skrb za zdravje otrok v vzgojnih varstvenih zavodih, sodobno šolo v luči sodobnega zdravstvenega varstva učencev, vzroke in preprečevanje otroških nezgod, vlogo prehrane v preprečevanju nalezljivih bolezni, nalezljive bolezni, za katere še ni pravega varstva in slično.

»Cepite in zavarujte svojega otroka!«

Gradivo, ki so ga pripravili strokovnjaki svetovne Zdravstvene organizacije.

Poslanica generalnega ravnatelja SZO za SVETOVNI DAN ZDRAVJA 1977. Halfdan Mahler

Naravnost tragično je, da cepljenje, to najučinkovitejše sredstvo proti nalezljivim boleznim, še danes ne zajame

stili za ogled izvira reke. V kegljaški ekipi pri moških so nastopili Aljančič, Kapel, Kogoj, Omerovič, Lang, Furlan, ki so s svojim kegljanjem, posebno v prvem setu, dobesedno pregazili nasprotnika in si z odličnim rezultatom 249 kegljev že v prvem delu zagotovili zmago. V prvem delu so naši nasprotniki namreč zaostali za nami kar za 83 kegljev. Tudi v drugem delu so bili naši boljši in končni rezultat je bil 457:367. Ženske so se pomerile le v disciplini 50 lučajev in dosegle solidne rezultate, vendar bi zmagale tudi s skromnejšimi rezultati, ker ekipa domačink ni bila sestavljena iz kegljavk, ki so članice DITT-a. Končni rezultat srečanja je sledeč:

Primorska : Tržič

Namizni tenis	0:1
Streljanje moški	1:0
Streljanje ženske	1:0
Šah	1:0
Kegljanje moški	0:1
Kegljanje ženske	0:1

Iz tega je razvidno, da je bil končni izid neodločen (3:3), kar je dejansko tudi realno. Po končanem tekmovanju smo se udeležili 5. elitnega plesa tekstilcev.

vseh otrok na svetu. Res so v v zadnjih 50 letih po mnogih deželah prav s cepljenjem uspešno zajezili davico, oslovski kašelj, otroško paralizo in ošpice, tetanus ter nekatere oblike tuberkuloze pri otrocih pa skrčili na najmanjšo mero, vendarle moramo računati, da celo v »razvitem svetu«, v katerem se vsako leto rodi vsaj 80 milijonov otrok, niso vsi otroci deležni zaščite, ki jim jo zagotavlja cepljenje. Za tako stanje je seveda več razlogov, ki pa so glede na različnost posameznih dežel kaj različni. Naj omenim le nekatere:

— javnost in zdravstvene službe premalo cenijo prizadevanja za ohranitev zdravja in življenj, ki jih ogrožajo nalezljive bolezni, prav tako dovolj ne upoštevajo možnosti, ki jim jih v boju za zdravje otrok ponuja cepljenje;

— zdravstvena služba je premalo povezana z materami, da bi lahko za vse otroke in ob pravem času zagotovila ustrezno cepljenje;

— nacionalni programi za preventivno cepljenje otrok zahtevajo od načrtovalcev in izvajalcev veliko znanja in izkušenj v načrtovanju, realizaciji in sprotnem nadzoru, prav tega pa mnoge zdravstvene službe ne obvladajo v zadostni meri;

— cepivo, s katerim lahko zaščitimo enega otroka za vse življenje, stane vsega komaj 2 dolarja (manj kot 40 din), in vendar bi tudi ta izdelek v mnogih deželah zahteval ali celo presejal sredstva, ki so v nacionalnem proračunu predvidena za celotno zdravstveno službo.

Kljub tem ugotovitvam pa seveda nismo brez moči in

možnosti. Zagotovo lahko takoj izboljšamo sisteme zdravstvenega varstva in imunizacijo otrok zagotovimo v rutinskih službah za varstvo mater in otrok, ki so organizirane po večini dežel. Ob tem pa je treba upoštevati tudi dejstvo, da mnogi problemi, ki jih srečujemo ob prizadevanjih za imunizacijo otrok, niso problemi zdravstvene službe. Postavimo: zavestno sodelovanje prebivalstva v akcijah, zbiranje denarnih sredstev in krepitev osnovnih zdravstvenih služb, vse troje je naloga celotne družbe in posameznika. Uresničitev teh nalog pa je izredno dragocena pomoč zdravstveni službi, z nekaj dobre volje in osebne zavzetosti vsakega posameznika pa prav gotovo tudi izvedljiva.

Svetovna zdravstvena organizacija in UNICEF (Sklad Združenih narodov za pomoč otrokom) — katerega aktivno pomoč še posebej cenimo — menita, da je preprečevanje nalezljivih bolezni s cepljenjem prvi pogoj za vsak socialni in ekonomski napredek. Ko bomo otrokom vsega sveta zagotovili pravočasno imunizacijo, bomo naredili pomemben korak v napredu kateregakoli naroda in ljudstva.

Kronološki pregled odkrivanja cepiv proti nalezljivim boleznim:

1771 — Anglija uvede variolacijo (cepljenje s kozami).

Šport

KEGLJANJE

Kegljanje je športna panoga, ki ima med našimi delavci največ pristašev in to je očitno tudi v organiziranju raznih tekmovalcev in športnih srečanj. Društvo tekstilnih mojstrov BPT se je v kegljanju pomerilo s stanovskimi kolegi iz Kranja v dveh borbenih partijah. V obeh so bili naši boljši in so zmagali z rezultatom 719:696.

Med tekmovalci BPT velja posebej pohvaliti Silva Srečnika, Marjana Ahačiča, Cveta Zaletela, Viliija Grosa in Antona Povšeta.

V borbenih partijah, ki so vsako zadnjo sredo v mesecu na kegljišču v Tržiču, je po treh kolih vrstni red naslednji:

Moški:

1. OOS Tkalnica I. 627 kegljev (iz treh nastopov), povprečno na 1 nastop 209 kegljev,

2. OOS DSSS 560 kegljev (iz treh nastopov), povprečno 186,6 kegljev,

3. OOS Tkalnica II. 355 kegljev (iz dveh nastopov), povprečno 177,3 kegljev,

4. OOS Vzdrževalnoenergetski obrat — elektro delavnica 337 kegljev (iz dveh nastopov), povprečno 168,5 kegljev,

5. OOS Predilnica 329 kegljev (iz dveh nastopov), povprečno 164,5 kegljev,

1798 — Jennerjevo poročilo o govejih kozah (vaccinia).

1885 — Pasterjevo cepivo proti steklini.

1892 — Hafkinjevo cepivo zoper kolero.

1898 — Wrightovo cepivo zoper tifus.

1913 — Behringova toksin (antitoksin imunizacija zoper davico).

1921 — Calmettovo in Guerinovo cepivo proti tuberkulozi (BCG).

1923 — Ramon in Glenny odkrivanja anatoksina davice.

1923 — Madsenovo cepivo zoper oslovski kašelj.

1927 — Ramon in Zoeller odkrivanja tetanusov anatoksina.

1937 — Prva cepiva zoper influenco.

— Theilerjevo cepivo zoper rumeno mrzlico (17 D).

1949 — Cepivo zoper mumps.

— Enders, Robbins in Weller vzgojijo čisto kulturo virusa poliomielitisa.

1954 — Salkovo mrtvo cepivo zoper poliomielitis.

1957 — Sabinovo živo oralno cepivo zoper poliomielitis.

1960 — Endersovo cepivo zoper ošpice.

1962 — Wellerjevo cepivo zoper rdečke.

1968 — Meningokokus cepivo tipa C.

1971 — Meningokokus cepivo tipa A.

1976 — (?) Prvikrat cepili s cepivom B zoper hepatitis.

1978 — (?) Odpravili cepljenje zoper črne kozice.

(Nadaljevanje prihodnjic)

6. OOS Vzdrževalnoenergetski obrat — mehanična delavnica 454 kegljev (iz treh nastopov), povprečno 151,3 kegljev,

7. OOS Oplemenitilnica 269 kegljev (iz dveh nastopov), povprečno 148 kegljev.

Ženske:

1. OOS Konfekcija 361 kegljev (iz treh nastopov), povprečno 120,3 kegljev,

2. OOS Tkalnica 238 kegljev (iz dveh nastopov), povprečno 119 kegljev,

3. OOS DSSS 192 kegljev (iz dveh nastopov), povprečno 96 kegljev,

4. OOS Oplemenitilnica 177 kegljev (iz dveh nastopov), povprečno 88,5 kegljev na nastop.

Nogomet

Vse kaže, da je tudi letos veliko zanimanje za srečanja ekip v nogometu. »Nogometno sezono« so otvorili nogometiški iz oplemenitilnice in predilnice, ki so se pomerili v soboto, 9. marca na nogometnem igrišču v Križah. Po lepi in zanimivi ter borbeni tekmi so zmagali z visokim rezultatom 9:2 nogometiški iz TOZD Oplemenitilnica. Za zmagovalce je dosegel pet golov Skleči Mustafa, dvakrat je bil uspešen Romič, 10 en gol pa sta dosegla Božič in Djurinski. Za TOZD Predilnica je oba gola dosegel Ševc Marko.

Praktična uporaba ročnih gasilnih aparatov

Skušal bom opisati kako se praktično uporabljajo ročni gasilni aparati. V vsaki številki Tržiškega tekstilca bom predstavil enega ali dva in s tem načel novo poglavje iz požarne varnosti pri nas.

Glede na to, da smo v tekstilni delovni organizaciji in predelujemo lahko vnetljivo surovino — bombaž, spadamo v sam vrh požarno nevarnih podjetij, takoj za naftno industrijo ter industrijo barv in

lakov. Zato moramo biti stalno budni in disciplinirani v požarni preventivi, ne sme nas uspavati dejstvo, da pri nas v zadnjem času nimamo večjih požarov.

Povsod tam, kjer pričakujemo začetne požare imamo postavljene ročne gasilne aparate, kjer pa pričakujemo razširitev ognja imamo postavljene stenske hidrante in druge naprave za zajezitev oziroma gašenje požara.

V tej številki vam predstavljamo ročni gasilni aparat »V-10«. Teh aparatov je največ v TOZD Tkalcnica in TOZD Predilnica. Z njimi gasimo trdne snovi — les, papir, bombaž, nekatere vnetljive tekočine in sicer alkohol, eter, aceton in špirt.

S tem aparatom ne smemo gasiti drugih vnetljivih tekočin (razen zgoraj naštetih), električnih naprav, razžarjenih kovin ter kalija, natrija, aluminija, magnezija, elektro- in v termita.

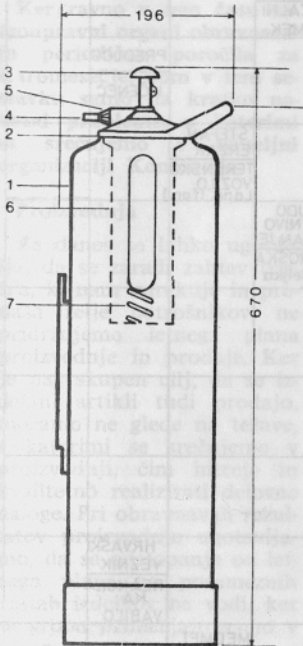
Gašenje z ročnim gasilnim aparatom »V-10«.

1. Prinesemo ga blizu požara
2. Aparat obrnemo 2-3 krat za 180°, da se soda bikarbona in voda čim bolj pomešata.
3. Udarimo z udarno iglo po kakšnem trdem predmetu (tedaj se razlije ampula s kislino, ki se zmeša z raztopino. Pri tem nastane kemična reakcija, ki sprošča ogljikov dioksid CO₂, ki služi kot potisna sila).

4. Aparat ostane v tem položaju (navpično) curek usmerimo v žarišče požara (ne v plamen).

5. Če je v prostoru prepah gasimo vedno za vetrom.

Čehič Fehret

- 1 — posoda
- 2 — zaporna glava
- 3 — udarna igla
- 4 — ustnik
- 5 — varnostni ventil
- 6 — kovinski ventil
- 7 — kovinska vzmet
- 8 — ročaj

BODE

Od mojega zadnjega javljanja se je pri nas zgodilo marsikaj. Proizvodni obrati so postali »tozdi«, z vsemi pravicami in dolžnostmi, skupne službe pa so organizirane v takoimenovano DSSS, ki pa se v zadnjem času na raznih nivojih reorganizirajo, seveda vse v svrhu »boljše« organizacije dela, nikakor pa ne zaradi (boljših) novih ocenitev DM.

Različni organi v delovni organizaciji so v zadnjem času porabili precej delovnih ur za razprave o tem, kdo je in kdo ni primeren za vodjo TOZD, vendar še do danes ni vse rešeno, saj razne paritetne komisije sprejemajo različna stališča, ki so tako različna, da ne pridejo »skupaj«.

Pravzaprav pa je vse skupaj precej zanimivo in hvaljezna tema za debato ob »kofetu«, pa ne tistemu za tristo din iz Klanjškovega avtomata, ki je dosegel že ceno, da se lahko primerja (glede na količino in kvaliteto) s cenami raznih dežel, ki imajo višji narodni dohodek na prebivalca kot mi. Tudi mleko iz avtomata ima višjo ceno, ver-

ta, ali pa smo imeli izredno srečo, da smo dobili izvajalca, ki mu ni para širom naše domovine, saj iz prakse vemo, kako grede (beri: se vlečejo) take zadeve »po normalni poti«. Brunarica je, odkrito povedano res čedna in zaenkrat še ni bilo slišati pripomb v tej smeri, žal pa so bile pri vsej tej naglici »pozabljene« sanitarije. Postavlja se vprašanje kaj bomo naredili z njo, ko bo trgovina spet preseljena v normalni lokal. Stala nas je precej st. milijonov, vendar se ta vsota »zgliha« z nabavo osebnega avtomobila »Volga« namesto opevanega reprezentančnega Mercedes, ki bi nas stal več kot dve brunarici in pol, Volga pa je bila le 10,5 milijona, kar je poceni za tako velik avto (ki pa podobno kot moj »fiček« že po malem rjavi). Tisto, da je bil na tehničnem pregledu »zavržen« zaradi zavor pa nima smisla pogrevati, saj bi se lahko razvila žolčna debata kot na zadnjem delavskem svetu delovne organizacije, ko smo med drugim v razpravi o investicijah v naš (beri: tržiški) počitniški dom zvedeli za novo kategorijo samoupravljalcev, ki se jim po najnovejši terminologiji reče »nergači«. Če sem prav razumel so to tisti delegati, ki se v celoti in takoj brez vprašanj niso »odločili« oziroma prenesli pozitivnega mnenja delovne sredine kjer delajo. Tem in podobnim svetujem, naj ustavno pravico odločanja napišejo na transparent in ga nesejo s seboj, da jih ne bo spet kdo ob kakih prilikih spravil v slabo voljo, čeprav nehote.

Ne vem, kakšen »naziv« bi dobili, če bi si predrznili vprašati, kje je tistih 19 starih milijončkov iz lanskoletne pozitivne bilance počitniškega doma, ki se (kakor so mi povedali tisti, ki se v te stvari razumejo) lahko porabi (med drugim) tudi za vlaganje v naše letovišče. Za danes se poslavljam, ker hitim na sejo posebne 10-članske komisije, ki bo obravnavala problematiko povečanja produktivnosti ob upoštevanju sprejemanja raznih sporazumov na zborih delavcev med delovnim časom. Baje bodo tokrat ustrezni občinski možje pojasnili tudi vzroke in razloge za dvig povprečnih osebnih dohodkov v negospodarstvu v naši občini za 17,7%, medtem ko je v gospodarstvu ta procent občutno nižji. To bo izredno zanimivo poslušati, posebno še, ker homo vsaj petkrat slišali parolo »produktivnost

je treba dvigniti«. Predvidevam, da bo na tem sestanku iznešenih še več dobrih predlogov, posebno še kar zadeva vlogo in naloge neposrednih proizvajalcev oz. gospodarstva v zvezi s financiranjem raznoraznih skupnosti in pokrivanja izgub tistim, ki so bili deležni te oblike »zdravljenja« že preteklo leto. Sklenil sem, da v razpravi ne bom sodeloval, saj se v te zadeve ne spoznam, da bi pa

samo vprašal, kako to, da krijemo izgubo elektrogospodarstvu, ki ima občutno višje osebne dohodke kot tekstilni delavci pa bi izgledalo neprimerno in lahko bi dobil odgovor, da na vse to gledam preveč demagoško, v nasprotju s tendencami kompleksnega reševanja te dejavnosti, ki pogojuje prosperiteto vseh oblik primerne dejavnosti.

Vaš bodičar

Izžrebani reševalci

V uredništvo TT smo tokrat prejeli 63 rešitev aprilске nagradne križanke, od teh je bilo kar 56 pravilno rešenih. Žreb je določil naslednje dobitnike nagrad:

1. nagrado 50 din prejme **Mirko Horvat** — TOZD Tkalcnica,
2. nagrado 40 din prejme **Vika Blaži** — DSSS,
3. nagrado 30 din prejme **Matija Radon** — DSSS,

4. nagrado 20 din prejme **Boris Polajnar** — TOZD Tkalcnica,

5. nagrado 10 din prejme **Marija Rožič** — DSSS.

Rešitev križanke, objavljene v majski številki TT, oddajte do 15. maja v nabiralnik TT.

Uredništvo

Kadrovske novice

V mesecu marcu 1977 so v našo delovno organizacijo prišli naslednji delavci:

v TOZD Predilnica:

Hamzić Zineta
Šević Veljko iz JLA
Subotić Dragica
Biberović Čemal

v TOZD Tkalcnica:

Novak Božo
Torlaković Vaja
Karišik Mesud
Kitanović Ivka
Kasumović Zlata

v TOZD plemenitilnica:

Komadina Zdravko iz JLA

V Delovno skupnost skupnih služb:

Lončarjević Bedrija
Stritih Zdenko iz JLA
Bukovnik Jože iz JLA
Bogataj Smiljan iz JLA
Ahačić Marko

ZAHVALA

Ob moji boleznini se sodelavcem TOZD Tkalcnica najlepše zahvaljujem za obisk, sindikalni organizaciji pa hvala za denarno pomoč.

Kristina Meglič

V istem času pa so zapustili našo delovno organizacijo naslednji:

samovoljno:

Papler Janez
Papler Sonja
Kurtović Jasminka

Pravilna odpoved:

Zupančič Jože

Sporazumno:

Lombar Stanko

v pokoj:

Pajntar Slavko
Bahun Karol

invalidski pokoj:

Perko Metka

v JLA:

Cotelj Samo
Horvat Mirko
rehabilitacija:
Mandelj Miro

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta

JOZETA ŠPAROVCA

se najlepše zahvaljujemo vsem sodelavkam in sodelavcem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence ter cvetje, in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Še enkrat vsem iskrena hvala!

hči Marija Mandelc in sin Ivan Šparovec

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame **PAVLE ZAVRL**

se sindikalni organizaciji BPT iskreno zahvaljujem za darovani venec. Hvala tudi vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Tkalcnica in TOZD Konfekcija za izrečeno sožalje.

Iskreno se zahvaljuje hčerki Cilka in Mara z družinama

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne organizacije BPT — ureja uredniški odbor: Avguštin Liljana, Rožič Ana, Težak Franc, Urbančnik Jelko, Cerar Franc, Pretnar Rika, Klemenčič Majda, Ravnik Marija, Ličan Jelka, Perko Vili, Gregorc Franc. Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez. — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290, telefon 50-340 int. 90. Tisk GP Gorenjski tisk Kranj v 1350 izvodih. — Glasilo izhaja enkrat mesečno. List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obračunavanju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list št. 33/72, prosto plačila prometnega davka.

Nagradna križanka

		NIČ	UMETNIŠKI PLES	LASTNINA	E D O CENTRIH	TUJE MOŠKO IME	NEDOLOČ. KOLIČINA	VRSTA KAVE ALI ČAJA	RIMSKA 100	NAČIN IZVEDBE, IZPELJAVA	SAMO = GLASNIK	VRAŽJI, HUDIČEV	1000 KG	NAPAD, NASKOK	NEUMNI	SEST. G. U. RISAL. H. D.
		MESTO V ZRN							POUND		ZAČETEK ABECEDE		TOVARIŠ			
		LADO STRUŽNIK GRAFIČEN OPIS			KISLICA ZAJCJA DETELJICA									ARI = STOTEL		
FOSFOR	UPRAVNO TERITORIAL ENOTA KI OBSEGA več občin	PESNIK BRANE OBLAK			POJEM IZ MATEMAT. DODATNI PRORAČUN									VELIK MORSKI SESALEC KAZALNI ZAIMEK		
MOŠKO IME				BREZPR. LJUDSTVO MESTO POD VRATI. PRED VRATI						PLOČEV. POS. ZA SMETI (domače)					PREDLOG	
SPONE				DOMAČA ŽIVAL						ODTENEK PEVEC ARSEN						ŠTEFAN ERZAR TERENSKO VOZILO, Land. (fon.)
SOCIALIST. REPUBLIKA		STANE SEVER Svetovni nazor, ki ga opred. ideje ali ideali		RUDI BERLOT OBOROŽ. TATVINA		DOMICELJ TOMAŽ ŽENSKO IME			CENTRALNA TEHNIČNA KNJIZNICA PRIKAZEN					HUDO KAZNIVO DEJANJE OTROSKA posteljica		
NESTRO = KOVNJAK NEIZUČEN				NEMŠKI PISATELJ WILHELM Pregledov obisk znamenitosti								MESTO OB SLOV. OBALI ENKA				
POGANI				OMAN ANTON					DEL VOZA DANILO BOGATAJ				SKAND. MOŠKO IME			
RIMSKA 5	GRŠKI BAS = NOPISEK PREDLOG			Pristanišče slonokošč. obale SAMO = GLASNIK									IGRALEC SOTLAR NEMŠKI PREDLOG			
JORDAN = SKO PRISTA = NIŠCE				MATEM. POJEM OSEBNI ZAIMEK								TRSKA				HRVAŠKI VEZNIK REAKCIJA NA VABILO
21. ČRKA ABECEDE	LJUDSKI ODPOR			RIMSKA 1000 KAZALNI ZAIMEK	SOUTH DELAVKA VEKSPED (Danq.)		RIMSKA 1	DOMAČA ŽIVAL	VOLUMEN AVT. OZN. REKE			KRAJ NA NOTRANJSKEM			MEDMET	100 m ²
POLMER	LEVI PRITOK OBA V SIBIRIJI				RIBJE JA JCECE SKAND. IZR. ZA SMUČI							Stenski loki na STEBRH GLAVNI STEVNIK				
EAST	PREDLOG GRŠKA ČRKA	AMPER NIKALNICA		SREDIŠČE VRTENJA SIBIRSKA REKA			OLIMPIJ. IGRE MEDMET		TONA KOMUNAL. BANKA		ITALIJAN SPOLNIK	AVT. OZN. AVSTRIJE PRISLOV		PREDLOG	TEBE	LITER
VRSTA ZAČIMBE				HURIKAN METER				BARVA IGRALNIH KART Kem. zn. za uran					TANKA TKANINA ZAZAVESE			
T T																T T

»Ah,« je rekel mladi gospodič. »Zakaj nočete iti danes z menoj domov. Moji starši so odpotovali in obljubil sem, da bom priden.«

»Potem se pa sploh ne izplača iti z vami!«

Fraanceelj!

»Takole se odločam s kom bom šla na ples!«

Sestra v porodnišnici je vprašala mlado mamico:

»Kako se pišete?«

»Micka Repnik.«

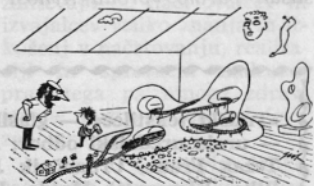
»Kako se piše oče?«

»Nimam pojma! Tako intimna drug z drugim nisva bila!«

Gospa Pekova je na smrtni postelji dejala možu:

»Tone, obljubi mi, da boš šel na mojem pogrebu skupaj z mojo mamoi!«

»Dobro,« je rekel Tone, »če že mora tako biti — toda to mi bo pokvarilo dan.«

»Napravi sem nekaj lukenj, da sem lahko postavil železnico; saj ni nič narobe?!«

Pepe je prišel iz bolniške sobe in vprašujoče pogledal zdravnika.

»Ja,« je dejal zdravnik; »izgled vaše žene mi ni prav nič všeč!«

»Meni že dolgo ni več všeč,« je rekel Pepe.

»A veste doktor, da sploh nisem vedela, da obstojijo že tako majhni rentgenski aparati.«

»Le kako naj sicer preizkusiva, če je čoln še uporaben.«

ODPRTI PLANINSKI DOMOVI

Dom pod Storžičem, Dom na Kofcah in Dom na Zelenici so odprti vsako soboto in nedeljo pa tudi med prazniki. Kadar žičnica ne obratuje, je Dom na Zelenici zaprt.

V omenjenih planinskih domovih boste prenočevali ceneje, če se boste poslužili napotnic, ki jih lahko dobite v pisarni kadrovske službe.

Uredništvo